

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor bezpečnostní politiky

Praha 31. října 2018

Počet listů: 10

Projevy extremismu a předsudečné nenávisti

Souhrnná situační zpráva 3. čtvrtletí roku 2018

Obsah

1. Informace k vývoji extremistické scény ve 3. čtvrtletí roku 2018.....	3
1.1. Shrnutí.....	3
1.2. Tradiční pravicoví extremisté.....	3
1.3. Další projevy nenávisti a nesnášenlivosti.....	4
1.4. Paramilitární a domobranecké skupiny.....	5
1.5. Anarchistické hnutí.....	5
1.6. Radikálně komunistická scéna.....	6
1.7. Kvazi – mediální projekty.....	6
1.8. Rizika spojená s náboženským extremismem.....	7
2. Statistiky.....	8
2.1. Extremisticky motivovaná kriminalita ve 3. čtvrtletí roku 2018.....	8
2.2. Extremisticky motivovaná kriminalita ve 3. čtvrtletí roku 2018 podle krajů.....	9
2.3. Akce extremistů ve 3. čtvrtletí roku 2018.....	10

1. Informace k vývoji extremistické scény ve 3. čtvrtletí roku 2018

1.1. Shrnutí

Největší ohlas veřejnosti získalo zveřejnění informací o trestním řízení vedeném proti slovenskému konvertitovi k islámu, který čelí podezření z přípravy teroristického útoku. V rámci sledovaných rasistických a xenofobních subjektů významně rezonoval teroristický útok proti českým vojákům v Afghánistánu. Tyto subjekty se před komunálními volbami pokusily, za podpory kvazi-mediálních projektů, opětovně rozpoutat protiromské nálady. Rigidní radikální komunisté, ani progresivnější anarchisté se nedokázali výrazněji prosadit.

1.2. Tradiční pravicoví extremisté

Radikální militantní aktivisté, kteří se dříve otevřeně hlásili k **neonacistickému hnutí**, se postupem času začínají opět projevovat. Po snaze obnovit konání White power music koncertů lze sledovat zvýšené aktivity některých rasisticky orientovaných chuligánských bojůvek, či v menší míře i násilnosti a projevování sympatií k neonacistickým myšlenkám.

Neonacistická scéna prošla generační obměnou. Došlo k oslabení dřívějších silných vazeb na tradiční extremistické politické subjekty. Mladší aktivisté se více projevují ve virtuálním prostoru. Zrevidovali svá ideologická východiska, protože se snaží být pro veřejnost přijatelnější a chtějí se vyhnout postihu ze strany úřadů. Sice se již veřejně nehlásí k dříve oslavovanému hitlerovskému nacismu, ale stále šíří nenávistné myšlenky. V této části extremistického spektra významně narůstá zájem o bojové sporty.

V srpnu došlo v Písku k napadení skupiny cizinců. Jeden byl hospitalizován, tři další utrpěli lehká zranění. V počáteční fázi vyšetřování policie zadržela tři osoby a zahájila trestní stíhání pro podezření z trestných činů výtržnictví, násilí proti skupině obyvatel a jednotlivci a ublížení na zdraví.

U Obvodního soudu pro Prahu 10 v září proběhla soudní líčení s fanoušky fotbalového klubu Sigma Olomouc, kteří čelí obžalobě ze tří trestných činů pro údajně rasově motivovaný útok proti muži tmavé barvy pleti. Líčení bylo odročeno na začátek listopadu 2018.

Dělnická strana sociální spravedlnosti (dále jen „DSSS“) a **Národní demokracie** (dále jen „ND“) se pokoušely před říjnovými volbami získat pozornost protiromskou agitací. DSSS svolala v reakci na internetový incident na koupališti v Dubí do tohoto města shromáždění. Akce se zúčastnilo cca 100 osob. Celkem bylo v souvislosti se shromážděním policií obviněno 11 osob (neonacistická symbolika, hajlování, napadení novináře se záměrem odebrat mu fotografický materiál, napadení dalších osob). Příznivce DSSS přijel podpořit předseda Ľudové strany Naše Slovensko a bývalý banskobystřický župan Marian Kotleba. Do snah vyvolat protiromské nepokoje na severu Čech se zapojili i pravicově extremističtí aktivisté, kteří se o totéž pokoušeli již na konci první dekády nového tisíciletí.

Snaha rozdmýchávat interetnické napětí na severu Čech nevedla ve sledovaném období k organizování žádných dalších veřejných protiromských shromáždění. Řada xenofobních subjektů přitom hovořila také o selhávání státu či nečinnosti policie. V této souvislosti je třeba zmínit, že v Ústeckém kraji zahájilo ve sledovaném období činnost několik proškolených policejních specialistů pro práci s národnostními menšinami. Jedna z účastnic konfliktu na koupališti v Dubí byla policií obviněna. Policie stále neukončila prověřování případu.

Delegace DSSS se v červenci v německém Guthmannshausenu zúčastnila akce pod názvem Sommerfest 2018, pořádané pravicově extremistickou Narodnědemokratickou stranou Německa (NPD).

Příznivci DSSS a ND se zúčastnili i protestů v saském Chemnitzu, které vyvolala vražda muže, ze které jsou podezřelé dvě osoby z Iráku a Sýrie.

Někteří pravicoví extremisté tradičně protestovali proti konání průvodů LGBT komunity v Praze a v Plzni.

Ústavní soud zamítl stížnost Tomáše Kopeckého, který byl odsouzený za žhářský útok na ubytovnu v Aši. Neuvěřil jeho tvrzení, že nechtěl její romské obyvatele usmrtit, ale jen postrašit. Nejvyšší soud odmítl dovolání Petra Borny, který v pozici kandidáta ve volbách do Poslanecké sněmovny za DSSS šířil protiromské letáky. Borna byl odsouzený pro trestný čin podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod.

V červenci zveřejněná výroční zpráva německého Spolkového úřadu na ochranu ústavy (Bundesamt für Verfassungsschutz) za rok 2017 se zmiňuje o 12 německých neonacitech z uskupení Combat 18 Deutschland, kteří byli zadrženi poté, co se vraceli z návštěvy střežnice v České republice. Dále se zmiňuje i o českých návštěvnících významného neonacistického hudebního festivalu v durynském Thamaru.

1.3. Další projevy nenávisti a nesnášenlivosti

Před komunálními volbami **zhrubla rétorika i některých dalších politických uskupení**. Začaly se objevovat rozličné zjevné i skryté narážky na Romy, „nepřizpůsobivé“, migranty a muslimy. Některé subjekty začaly uměle vytvářet pocit naléhavého ohrožení a hovořily o nutnosti se okamžitě bránit.

Některými **xenofobními projevy**, zejména **v prostředí internetu**, se zabývaly orgány činné v trestním řízení. V justiční praxi začaly být využívány trestní příkazy, či podmíněné zastavení státními zástupci.

V kauze nenávistných komentářů k fotografii prvňáků teplické základní školy byla trestním příkazem odsouzena žena z Tachova k podmíněčnému trestu odnětí svobody na osm měsíců se zkušební dobou 18 měsíců a pokutě ve výši 20.000,- Kč. Stíhání muže z Frýdku-Místku bylo podmíněně zastaveno státním zástupcem. Další muž, který se nenávistně vyjadřoval na adresu teplických dětí, dosud nebyl policií obviněn, protože se nacházel mimo území České republiky.

Třinecká policie obvinila z trestného činu podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod autora nenávistného výroku k fotce novorozence, které se narodilo Češce a tureckému Kurdovi.

Prověřován policií a přeřazen k výkonu jiné činnosti byl i strážník pražské městské policie, který pod fotografií muslimských žen na Facebooku napsal komentář „Střilet“.

Bývalý tajemník SPD a asistent poslance Jaroslava Holíka, Jaroslav Staník, byl trestním příkazem odsouzen k podmíněnému trestu a pokutě ve výši 70.000,- Kč za podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo omezování jejich práv a svobod a dále z popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia. Staník ale podal odpor, trestní příkaz byl tedy zrušen, a proto proběhne hlavní líčení u Obvodního soudu pro Prahu 1.

V souvislosti s incidentem mezi protiislámsky zaměřenými aktivisty a muslimy v teplickém šanovském parku policie obvinila dvě osoby z první uvedené skupiny. V Teplicích docházelo v minulosti v souvislosti s pobytem arabských turistů s odlišnými kulturními zvyklostmi k provokacím ze strany islamofobních subjektů (např. hlídky neonacistických militantů z Ódinových vojáků, venčení psů, či demonstrativní pojídání vepřového masa). Samotní zástupci arabské komunity nicméně zorganizovali pro lázeňské hosty osvětové aktivity a situace v Teplicích se následně zlepšila.

Pardubická policie vyvrátila hoax o útoku cizinců na mladou dívku.

Kauza přerušení kontroverzní divadelní hry Naše násilí a vaše násilí, která vyvolala značný ohlas nejen v rámci extremistické scény, ale i širší veřejnosti, měla dohru. Aktivisté z brněnského hnutí Slušní lidé dostali od Úřadu městské části Brno – střed ve zkráceném řízení pokuty v celkové výši 126.000,- Kč. Členové uskupení nicméně podali proti příkazům odpor.

1.4. Paramilitární a domobranecké skupiny

V souvislosti s **domobranami** se v některých médiích objevily informace zveličující jejich význam. Tyto novinářské texty kopírují značně přehánějící internetové prezentace samotných domobranců.

Ódinovi vojáci a Českoslovenští vojáci v záloze za mír nevyvíjeli ve sledovaném období žádné relevantní aktivity. Národní domobrana se prezentovala pouze na internetu.

Zemskou domobranu založilo několik nespokojených členů Národní domobrany. Reálně sdružuje desítky osob. Uspořádala ve sledovaném období několik lokálních cvičení, zejména ve Středočeském kraji, a jedno větší s názvem Podzim 2018. Jednotlivé buňky často tvoří jednotlivci, převážně důchodového a předdůchodového věku. Někteří z nich jsou aktivní jen ve virtuálním prostředí. V čele Zemské domobrany, která je zapsaným spolkem (ZEM DOM z.s.), stojí David Buchtela.

Pokles aktivit domobran způsobily osobní animozity, spory o moc či neshody nad dalším směřováním. U některých domobranců se rozšířilo podezření, že jejich motivací k zapojení je, spíše než vlastenectví a obrana vlasti, výdělečná činnost.

1.5. Anarchistické hnutí

Anarchistické kolektivy dlouhodobě čelí faktu, že jejich myšlenky oslovují jen zanedbatelný zlomek společnosti. Snaží se proto hledat inspiraci u zahraničních kolegů, kteří jsou v mobilizaci veřejnosti úspěšnější a jejich portfolio je různorodější. Tyto zkušenosti se snaží, byť nepříliš úspěšně, aplikovat v České republice.

V červenci proběhlo v řeckých Aténách setkání Internacionály anarchistických federací, jejímž členem je i česká **Anarchistická federace**. Čeští aktivisté se zúčastnili i Anarchistického letního kempu v Rakousku. Rakouská akce se pak stala inspirací pro uspořádání obdobného neformálního setkání v západních Čechách.

Nejvyšší státní zastupitelství odmítlo návrh Vrchního státního zastupitelství v Praze na dovolání v případě Fénix. V této kauze byla pětice osob obžalována z několika skutků, z nichž nejvýznamnější spočíval v údajné přípravě teroristického útoku na nákladní vlak. Osvobozující rozsudek Vrchního soudu v Praze se stal pravomocným. Nicméně stále je ještě vedeno další trestní řízení navazující na kauzu Fénix. To bylo v anarchistické scéně velmi pozorně sledováno.

V prostředí internetu se nadále objevovaly nové anarchistické obsahy v češtině, které propagovaly násilné přímé akce, uváděly k nim návody a informovaly o takových provedených akcích v zahraničí.

Ruský anarchista Igor Ševcov se odvolal proti rozhodnutí cizinecké policie o správním vyhoštění, které mu znemožňovalo vstup na území států EU po dobu pěti let. Ševcov v minulosti čelil obžalobě za útok zápalnými lahvemi na dům bývalého ministra obrany Stropnického. Tento skutek mu nebyl prokázán.

V srpnu proběhl Týden solidarity s anarchistickými vězni, který spočíval v organizaci benefičních a jiných podpůrných aktivit.

1.6. Radikálně komunistická scéna

Mladí radikální komunisté se svou rétorikou, která mnohdy kopíruje étos státních médií 80. let minulého století, nedokáží dlouhodobě oslovit své vrstevníky. Neschopnost nabídnout české společnosti relevantní myšlenky se promítla do situace, kdy radikální aktivisté **komentují převážně zahraniční a historické události**. Pozornosti se jim dostává pouze od některých, radikálně se projevujících, příznivců či členů KSČM starší generace.

Delegace Společnosti česko-korejského přátelství Pektusan a České skupiny pro studium a aplikaci myšlenky čučche (oficiální doktrína KLLDR) navštívila ve sledovaném období tuto totalitní asijskou zemi.

V srpnu proběhl v jižních Čechách tradiční Antikapitalistický kemp.

1.7. Kvazi – mediální projekty

Kvazi-mediální projekty si nadále všímaly nadnárodních či zahraničních témat (migrace, zahraniční delikty cizinců, kritika NATO a Evropské unie), s blízcími se komunálními volbami ale začaly **více zdůrazňovat i otázky související s děním v České republice**. Terčem ostré kritiky se stávala veřejnoprávní média.

Tvůrci textů přitom sázeli na **osvědčené fenomény**. Určitou aktuální událost či incident využili k oživení již dříve zavedených schémat (např. incident v Dubí k paušální kritice romské komunity a ke kritice nevládních organizací) či k vytváření nových konspiračních teorií. V souvislosti s výše popsanou událostí v Teplicích se objevily opět texty o údajné islamizaci České republiky. V souvislosti s teroristickým útokem proti českým vojákům v Afghánistánu byly prezentovány výzvy k vystoupení z NATO, v souvislosti s událostmi v Saské Kamenici (Chemnitz, byla zdůrazňována blízkost k českým hranicím), společně s kauzou syrských sirotků či s obviněním slovenského občana z teroristického trestného činu pak byly barvitě ilustrovány hrozby související s cizinci a teroristy.

Mezi projekty s největší invencí patřil nadále **Aeronet**. Jeho šéfredaktor publikoval text kritický k hnutí Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura, ve kterém označil jeho kandidáta Hynka Berana za „Velkozednáře ze židozednářské lóže“ a jeho kandidátce Olivii Žižkové vytkl, že se nechala vyfotit v nákupním centru s několika Romy. V minulosti se Aeronet vyjadřoval na adresu tohoto hnutí velmi pozitivně.

1.8. Rizika spojená s náboženským extremismem

Dne 5. srpna došlo v Afghánistánu k **teroristickému útoku, který měl za následek smrt tří českých vojáků**. Zpráva o tomto činu velmi rezonovala i v rámci xenofobních subjektů. Ty začaly shodně kritizovat účast českých vojáků na zahraničních misích a požadovaly jejich okamžité stažení.

Objevily se i případy, kdy byli zabití vojáci označeni za žoldáky a okupanty. Pražská policie obvinila muže, který čelí podezření, že v centru města vylepoval plakáty gratulující „afghánským vlastencům k úspěšnému zneškodnění tří českých žoldáků - okupantů“. Místopředseda ND Jan Sedláček uvedl na stranickém webu, že se nediví členům afghánské odboje, že útok provedli. Teroristický akt proti českým vojákům přirovnal k atentátu na Reinharda Heydricha.

Média začala informovat o probíhajícím trestním řízení v kauze **slovenského konvertity k islámu pobývajícího v České republice, který čelí obvinění z přípravy teroristického útoku**. Obviněný podal k Ústavnímu soudu stížnost proti zahájení trestního stíhání a vzetí do vazby, ta však byla v dubnu zamítnuta.

Nejvyšší státní zastupitelství podalo dovolání k Nejvyššímu soudu v kauze vydání knihy *Základy tauhídu*.

V Praze proběhlo velké protiteroristické cvičení „**Démon 2018**“, při kterém byl simulován útok teroristů na Kongresové centrum. Radnice Prahy 1 oznámila záměr pokračovat v rozmístování dalších výsuvných i pevných sloupků a přijmout i další bezpečnostní opatření. Pražský magistrát se rozhodl rozmístit v období židovských svátků kolem Jeruzalémské synagogy bezpečnostní zábrany (city bloky). Ministerstvo vnitra zveřejnilo metodiku na ochranu měkkých cílů.

Policie v září informovala veřejnost, že od začátku roku zadržela 130 migrantů, kteří se pokusili přejít přes české území. Číslo o migraci se dostalo na hodnoty z roku 2012. Aktuální informace k migraci jsou k dispozici zde: <http://www.mvcr.cz/migrace/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-situaci-v-oblasti-migrace.aspx>.

2. Statistiky

Statistika Policie ČR je postavena pouze pro meziroční, nikoliv pro měsíční, porovnávání. Počítáno a porovnáváno je vždy období od 1. ledna do konce sledovaného období. Nelze tedy získat počty za jednotlivé měsíce. Vzhledem k tomu, že trestní řízení je probíhajícím procesem, prostým odečtem po sobě následujících období by bylo získáno pouze mnoho nevypovídající číslo, které za určitých okolností může nabývat i záporných hodnot.

2.1. Extremisticky motivovaná kriminalita ve 3. čtvrtletí roku 2018

Počty skutků

Takticko statistická klasifikace	období 1.1.-31.7.2018		období 1.1.-31.8.2018		období 1.1.-30.9.2018	
	registrováno	objasněno	registrováno	objasněno	registrováno	objasněno
úmyslné ublížení na zdraví (§ 145 - 146a)	3	0	6	2	6	2
nás. a vyhr. proti sk. obyv. a jednotl. (§ 352)	14	8	17	9	19	12
nebezpečné vyhrožování (§ 353)	0	0	0	0	0	0
poškození cizí věci (§ 228)	1	0	1	0	1	0
výtržnictví na sport. a veřej. akcích (§ 358)	1	1	7	7	7	7
sprejerství (§ 228/2)	2	2	2	2	1	1
hanobení národa rasy, etnické, jiné skup. (§ 355)	24	8	27	8	30	10
podněcování k národ. a rasové nenávisti (§ 356)	17	11	16	9	18	10
podpora a propagace hnutí (§§ 403, 404, 405)	45	23	55	28	64	32
CELKOVÝ SOUČET	107	53	131	65	146	74

Počty stíhaných osob

TSK	období 1.1.- 31.7.2018	období 1.1.- 31.8.2018	období 1.1.- 30.9.2018
	počet	počet	počet
úmyslné ublížení na zdraví (§ 145 - 146a)	0	5	5
nás. a vyhr. proti sk. obyv. a jednotl. (§ 352)	14	13	19
nebezpečné vyhrožování (§ 353)	0	0	0
poškození cizí věci (§ 228)	0	0	0
výtržnictví na sport. a veřej. akcích (§ 358)	6	12	12
sprejerství (§ 228/2)	5	5	1

hanobení národa rasy, etnické, jiné skup. (§ 355)	16	16	18
podněcování k národ. a rasové nenávisti (§ 356)	18	16	17
podpora a propagace hnutí (§§ 403, 404, 405)	29	34	38
CELKOVÝ POČET*	83	96	102

Za **tři čtvrtletí roku 2018** je **evidováno 146** trestných činů s extremistickým podtextem. Z toho **74** jich bylo **objasněno**. Nejčastěji byly v tomto období zastoupeny TČ evidované v takticko-statistické skupině „podpora a propagace hnutí“ (§§ 403, 404, 405) v počtu 64 skutků.

Policie ČR eviduje za **první pololetí roku 2018** celkem **102 stíhaných osob** u skutků s extremistickým podtextem. Nejčastěji se jednalo o TČ evidované v takticko-statistické skupině „podpora a propagace hnutí“ (§§ 403, 404, 405) v počtu 38 osob.

2.2. Extremisticky motivovaná kriminalita ve 3. čtvrtletí roku 2018 podle krajů

Počty skutků

spácháno na území kraje	období 1.1.-31.7.2018		období 1.1.-31.8.2018		období 1.1.-30.9.2018	
	registrováno	objasněno	registrováno	objasněno	registrováno	objasněno
Hl. m. Praha	37	7	45	15	44	16
Středočeský	12	7	12	7	13	8
Jihočeský	3	1	5	2	7	3
Plzeňský	11	7	13	8	15	9
Ústecký	12	11	17	12	23	15
Královéhradecký	2	2	3	2	5	2
Jihomoravský	7	3	10	3	12	3
Moravskoslezský	10	6	11	7	11	7
Olomoucký	1	1	1	1	1	1
Zlínský	4	3	4	3	5	4
Vysočina	3	3	3	3	3	3
Pardubický	0	0	0	0	1	0
Liberecký	4	2	5	2	5	3
Karlovarský	1	0	2	0	1	0
CELKOVÝ SOUČET	107	53	131	65	146	74

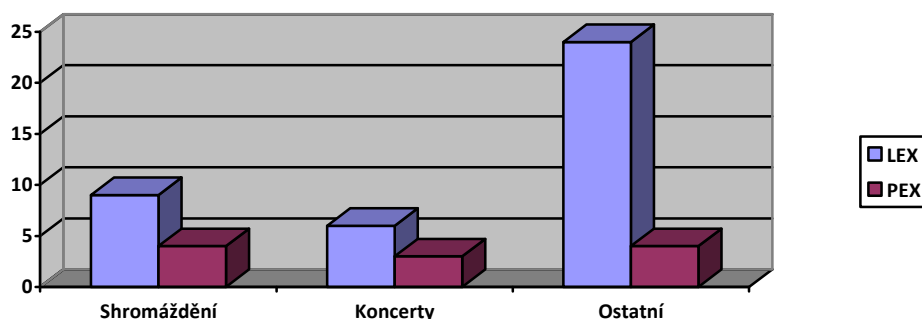
Počty stíhaných osob

spácháno na území kraje	období 1.1.-31.7.2018	období 1.1.-31.8.2018	období 1.1.-30.9.2018
	počet	počet	počet
Hl. m. Praha	19	28	29
Středočeský	7	7	8
Jihočeský	1	4	4
Plzeňský	9	10	11
Ústecký	16	17	20
Královéhradecký	3	3	3
Jihomoravský	2	2	2
Moravskoslezský	11	10	11
Olomoucký	2	2	2
Zlínský	5	5	6
Vysočina	3	3	3
Pardubický	3	3	0
Liberecký	2	2	3
Karlovarský	0	0	0
CELKOVÝ POČET*	83	96	102

Za tři čtvrtletí roku 2018 bylo registrováno nejvíce skutků s extremistickým podtextem v Praze (44) a dále pak v Ústeckém kraji (23) a v kraji Plzeňském (15). Nejvíce stíhaných osob u skutků s extremistickým podtextem bylo evidováno v Praze (29), dále pak v Ústeckém kraji (20).

* Celkový počet stíhaných osob není součtem hodnot, neboť osoba může spáchat tr. činnost ve více krajích a zároveň více skutků a byla by započítána duplicitně. Toto platí od počátku roku 2016.

2.3. Akce extremistů ve 3. čtvrtletí roku 2018

Ve sledovaném období bylo zaznamenáno celkem 50 akcí organizovaných nebo s významnou účastí politicky motivovaných extremistů. Z uvedeného počtu jich celkem bylo 39 spojeno s levicově extremistickým spektrem a celkem 11 pak s pravicovými extremisty. Oproti 2. čtvrtletí roku 2018 lze sledovat pokles počtu akcí o 23.